

Gäller för: Verksamhet Radiologi

Giltig från: 2026-03-17

Innehållsansvar: Magdalena Koniarska, (magko3), Specialröntgensjuksköterska

Giltig till: 2028-02-17

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Caroline Sandahl Molinder, (carwe12), Verksamhetschef

Konv. Us. Buköversikt, transittid

Us kod/Us namn 460250 – Buköversikt, transittid

Indikation Utredning av kolontransittid hos patienter med kronisk förstoppning. Undersökningen kan verifiera om långsam eller normal passage föreligger. Både total transit (OATT, mun-till-anus) och segmentell transitdysfunktion i kolon kan mätas. Mätningen kan också utföras vid utredning av patienter med kronisk diarré för att verifiera om dysfunktionen är kopplad till onormalt snabb eller normal kolontransittid.

Förberedelser

Granska remiss och ev. tidigare undersökningar.

ID-kontroll skall utföras på undersökningsrummet.

Längd och vikt skall tillfrågas samt dokumenteras i RIS

Avlägsna föremål som skymmer us-området.

Graviditet skall tillfrågas fertila kvinnor (15–45 år).

Om gravid skall radiolog bedöma huruvida undersökningen är berättigad eller ej.

Gonadskydd skall användas på pojkar/män under 50 år, om inte gonadskyddet riskerar att dölja diagnostisk information eller riskerar att påverka dosautomatiken.

Sätt sidomarkering. Se till att den inte skymmer svalda markörer.

Ev. medföljande som närvarar i rummet vid bildtagning skall bära strålskydd.

Patientförberedelser   Patienten har förberetts hemma enligt instruktioner i kallelsen.
Under 6 dagar sväljer patienten, enligt medföljande schema, kapslar innehållande röntgentäta markörer som skickats med kallelse.
Under 7 dagar fyller patienten i ett dokument ”Mätning av total tarmpassagetid”. Dokumentet skannas in på radiologi.

Kontrastmedel   Nej

Bildtagning/Projektioner

Bilderna tas dag sju efter att patienten har svält markörerna enligt förberedelser.

OBS! Dokumentet ”Mätning av total tarmpassagetid” som patienten fyllt i ska skannas in under ”övriga dokument” i RIS.

Frontal

Position	Patienten ligger på rygg på bordet. Bilderna tas AP.
Centrering	Bild 1: Övre bländarkanten ovanför diafragman. Bild 2: Nedre bländarkanten nedanför symfyssen.
Vinkel	0°
Kriterier	Två frontalbilder skall gå omlott. Täck in diafragma och ner till symfyssen. Se till att sidomarkering inte skymmer svalda markörer.
FFA	110 cm

Granskning	<p>På röntgenbilden dag sju räknas totalantalet kvarvarande markörer samt deras fördelning i kolon. Transittiden i dygn är ekvivalent med antalet dagsdoser som är kvar i tarmen. Med dagsdosen tio markörer blir transittiden (OATT): antalet kvarvarande markörer i tarmen dividerat med tio.</p> <p>Patienter med svår variant av "slow transit constipation" så kallad "colonic inertia" har utöver förlängd transittid även högt antal markörer i högerkolon. Det brukar anges att dessa patienter har långsam passage i både höger- respektive vänsterkolon. Många förstoppningspatienter med långsam transittid har huvudsakligen fördröjning i vänsterkolon.</p> <p>"Outlet obstruction" innebär normalt eller lågt antal markörer i proximala och mellersta kolon men en stor ansamling i rektosigmoideum.</p> <p>För närmare information avseende utvärdering av undersökningen se https://medifactia.com/reading-the-results/</p>
Strålskydd	Se under rubriken förberedelser
Dokumentation	Om kriterier inte uppnås för undersökning skall anledning dokumenteras i aktuell remiss
Ansvar	<p>Första linjens chef ansvarar för att rutinen sprids och gör den känd inom verksamheten</p> <p>Berörda medarbetare ansvarar för att efterleva rutinen och rapporterar förekommande avvikelser i MedControl</p> <p>Pro (MCP)</p>
Övrigt	<p>Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna</p> <p>Bilder skickas till BFR</p>
Referenser	Strålsäkerhet

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Radiologi

Innehållsansvar: Magdalena Koniarska, (magko3),
Specialröntgensjuksköterska

Granskad av: Magdalena Koniarska, (magko3),
Specialröntgensjuksköterska, Hawar Gharib, (hawgh1),
Överläkare, Aneesh Mohamad Iqbal, (anemo10), Specialistläkare

Godkänd av: Caroline Sandahl Molinder, (carwe12),
Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9802-1816834204-2232

Version: 3.0

Giltig från: 2026-03-17

Giltig till: 2028-02-17